

Vec C-363/05

JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust plc

a

The Association of Investment Trust Companies

proti

The Commissioners of HM Revenue and Customs

(návrh na začatie prejudiciálneho konania podaný

VAT and Duties Tribunal, London)

„Šiesta smernica o DPH – článok 13 B písm. d) bod 6 – Oslobodenie – Spoločné investičné fondy – Pojem – Definovanie členskými štátmi – Voľná úvaha – Hranice – Fondy s fixným kapitálom“

Návrhy prednesené 1. marca 2007 – generálna advokátka J. Kokott

Rozsudok Súdneho dvora (tretia komora) z 28. júna 2007

Abstrakt rozsudku

1. *Daňové ustanovenia – Harmonizácia právnych predpisov – Dane z obratu – Spoločný systém dane z pridanej hodnoty – Oslobodenia upravené v šiestej smernici*

[Smernica Rady 77/388, článok 13 B písm. d) bod 6]

2. *Daňové ustanovenia – Harmonizácia právnych predpisov – Dane z obratu – Spoločný systém dane z pridanej hodnoty – Oslobodenia upravené v šiestej smernici*

[Smernica Rady 77/388, článok 13 B písm. d) bod 6]

3. *Daňové ustanovenia – Harmonizácia právnych predpisov – Dane z obratu – Spoločný systém dane z pridanej hodnoty – Oslobodenia upravené v šiestej smernici*

[Smernica Rady 77/388, článok 13 B písm. d) bod 6]

1. Článok 13 B písm. d) bod 6 šiestej smernice Rady 77/388 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu sa má vykladať v tom zmysle, že pojem „spoločné investičné fondy“ uvedený v tomto ustanovení má zahŕňať spoločné investičné fondy s fixným kapitálom, akými sú fiduciárne investičné spoločnosti (Investment Trust Companies).

Výklad článku 13 B písm. d) bodu 6 šiestej smernice, podľa ktorého by bola oslobodená od dane z pridanej hodnoty správa fondov s variabilným kapitálom a nie správa fondov s fixným kapitálom, by bol v rozpore so zásadou daňovej neutrality, na ktorej predovšetkým spočíva spoločný systém dane z pridanej hodnoty zavedený šiestou smernicou a v rozpore s ktorým je, aby sa s hospodárskymi subjektmi, ktoré uskutočňujú zdaniteľné plnenia rovnakého druhu, zaobchádzalo pri vyberaní dane z pridanej hodnoty rozdielne. Fondy s fixným kapitálom totiž nie sú odlišné v ničom tak relevantnom, čo by *a priori* bránilo tomu, aby boli zaradené medzi spoločné investičné

fondy uvedené v článku 13 B písm. d) bode 6 šiestej smernice, rovnako ako fondy s variabilným kapitálom.

Nemožno oprávnene odkazovať na ustanovenia smernice 85/611 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP), zmenenej a doplnenej smernicou 2005/1, na to, aby sa z toho vyvodil obmedzený výklad pojmu „spoločné investičné fondy“ uvedeného v článku 13 B písm. d) bode 6 šiestej smernice. Hoci z odôvodnení a znenia smernice 85/611 vyplýva, že jej cieľom je koordinácia vnútroštátnych právnych úprav, ktoré upravujú podniky kolektívneho investovania, nie to nemožno nájsť na tom, že v okamihu prijatia šiestej smernice nebola ešte terminológia Spoločenstva v oblasti spoločných investičných fondov harmonizovaná, pretože smernica 85/611, ktorá v článku 1 ods. 3 uvádza definíciu Spoločenstva pre podniky kolektívneho investovania, bola prijatá až v roku 1985.

(pozri body 29 – 32, 37, bod 1 výroku)

2. Článok 13 B písm. d) bod 6 šiestej smernice Rady 77/388 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu sa má vykladať v tom zmysle, že zveruje členskému štátu voľnú úvahu na definovanie fondov nachádzajúcich sa v ich právomoci, ktoré patria pod pojem „spoločné investičné fondy“ na účely oslobodenia stanoveného týmto ustanovením. Pri výkone tejto voľnej úvahy však musia členské štáty dodržiavať cieľ sledovaný uvedeným ustanovením, ktorým je uľahčenie investovania pre investorov do cenných papierov prostredníctvom investičných podnikov, pričom sa zachová zásada daňovej neutrality z hľadiska výberu dane z pridanej hodnoty týkajúcej sa správy spoločných investičných fondov, ktoré konkurujú iným spoločným investičným fondom, akými sú fondy patriace do pôsobnosti smernice Rady 85/611 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP), zmenenej a doplnenej smernicou 2005/1.

(pozri bod 54, bod 2 výroku)

3. Článok 13 B písm. d) bod 6 šiestej smernice Rady 77/388 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu má priamy účinok, pretože sa môže na neho odvolávať zdaniteľná osoba na vnútroštátnom súde s cieľom zabrániť uplatneniu vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá je nezlučiteľná s týmto ustanovením.

Článok 13 B písm. d) bod 6 šiestej smernice uvádza dostatočne presným a bezvýhradným spôsobom, že správa spoločných investičných fondov musí byť oslobodená. Okolnosť, že toto ustanovenie opätovne potvrdzuje existenciu voľnej úvahy členských štátov, nemôže spochybniť tento výklad, ak podľa objektívnych indícií sporné plnenie zodpovedá kritériám stanoveným uvedeným oslobodením.

(pozri body 59, 60, 62, bod 3 výroku)

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 28. júna 2007 (*)

„Šiesta smernica o DPH – ?lánok 13 B písm. d) bod 6 – Oslobodenie – Spoločné investičné fondy – Pojem – Definovanie ?lenskými štátmi – Vo?ná úvaha – Hranice – Fondy s fixným kapitálom“

Vo veci C?363/05,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa ?lánku 234 ES, podaný rozhodnutím VAT and Duties Tribunal, London (Spojené krá?ovstvo) z 19. septembra 2005 a doručený Súdnemu dvoru 26. septembra 2005, ktorý súvisí s konaním:

JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust plc,

The Association of Investment Trust Companies

proti

The Commisioners of HM Revenue and Customs

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory A. Rosas (spravodajca), sudcovia J. Klu?ka, U. L?hmus, A. Ó Caoimh a P. Lindh,

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: Lynn Hewlett, hlavná referentka,

so zrete?om na písomnú ?as? konania a po pojednávaní z 13. decembra 2006,

so zrete?om na pripomienky, ktoré predložili:

- JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust plc, v zastúpení: K. P. E. Lasok, QC a M. Angiolini, barrister, splnomocnení zo strany: A. Khan, solicitor,
- vláda Spojeného krá?ovstva, v zastúpení: C. Gibbs a R. Hill, splnomocnení zástupcovia,
- Komisia Európskych spoločnstiev, v zastúpení: R. Lyal a M. Afonso, splnomocnení zástupcovia,

po vypo?utí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 1. marca 2007,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu ?lánku 13 B písm. d) bodu 6 šiestej smernice Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o zosúladení právnych predpisov ?lenských štátov týkajúcich sa daní z obratu – spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ jej stanovenia (Ú. v. ES L 145, s. 1 ; Mim. vyd. 09/001, s. 23, ?alej len „šiesta smernica“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu vedeného JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust plc (?alej len „Claverhouse“) a The Association of Investment Trust Companies, žalobcovia vo veci samej proti Commissioners of HM Revenue and Customs (?alej len

„Commissioners“), týkajúceho sa toho, že Commissioners odmietli oslobodiť od dane z pridanej hodnoty (ľalej len „DPH“) správcovské služby poskytnuté fiduciárnej investičnej spoločnosti (Investment Trust Company, ľalej len „ITC“).

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

3 Podľa článku 13 B písm. d) bodu 6 šiestej smernice členské štáty oslobodia od DPH nasledujúce položky, a to za podmienok, ktoré stanovujú na účely zabezpečenia správneho a jednoznačného uplatňovania oslobodení od dane a na účely ochrany pred možnými daňovými únikmi, pred neplatením daní a pred ich zneužívaním:

„riadenie zvláštnych investičných fondov [správa spoločných investičných fondov – *neoficiálny preklad*], ako ich definovali členské štáty“.

4 Smernica Rady 85/611/EHS z 20. decembra 1985 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) (Ú. v. ES L 375, s. 3; Mim. vyd. 06/001, s. 139), viackrát zmenená a doplnená, najmä smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2001/108/ES z 21. januára 2002 (Ú. v. ES L 41, s. 35; Mim. vyd. 06/004, s. 302), a naposledy smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/1/ES z 9. marca 2005 (Ú. v. EÚ L 79, s. 9) (ľalej len „smernica PKIPCP“) stanovuje v článku 1:

„1. Členské štáty uplatnia túto smernicu na všetky podniky kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (ľalej len „PKIPCP“) nachádzajúcich sa na ich území [nachádzajúcich sa v ich právomoci – *neoficiálny preklad*].

2. Na účely tejto smernice sú [sú s výnimkou tých, ktoré sú uvedené v článku 2 – *neoficiálny preklad*] PKIPCP podniky:

- ktorých jediným účelom je kolektívne investovanie do prevoditeľných cenných papierov a/alebo do iných likvidných finančných aktív uvedených v článku 19 ods. 1 peňažných prostriedkov získaných od verejnosti a ktoré funguje na princípe rozloženia rizík a
- ktorých podielové listy sú na žiadosť držiteľov spätne kúpené alebo vykúpené [alebo sa za ne poskytne náhrada – *neoficiálny preklad*] priamo alebo nepriamo z aktív takýchto podnikov. Úkony zo strany PKIPCP na zaistenie toho, aby sa hodnota ich podielových jednotiek na burze výrazne nelíšila od istej hodnoty ich aktív, sa považujú za rovnocenné s takouto spätnou kúpou alebo spätným výkupom [alebo takýmto poskytnutím náhrady – *neoficiálny preklad*].

...

3. Takéto podniky môžu byť zriadené podľa zákona, a to buď podľa predpisov zmluvného práva (ako spoločné [spoločné investičné – *neoficiálny preklad*] fondy spravované správcovskou spoločnosťou), alebo podľa predpisov o podielových fondoch (ako podielové fondy), alebo podľa predpisov o investičných spoločnostiach [pokiaľ posledné uvedené majú vlastnú právnu subjektivitu (investičná spoločnosť) – *neoficiálny preklad*].“

5 Článok 2 ods. 1 smernice PKIPCP stanovuje, že podniky kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (ľalej len „podniky kolektívneho investovania“) uzavretého typu sa nepovažujú za podniky investovania podliehajúce tejto smernici.

6 Šieste odôvodnenie smernice PKIPCP znie takto:

„keže koordinácia právnych predpisov členských štátov by sa mala na začiatku obmedziť na podniky kolektívneho investovania, iné ako uzatvorené typy, ktoré podporujú verejný predaj ich podielových jednotiek v spoločnosti a ktorých výhradným cieľom je investícia [je investovanie do – *neoficiálny preklad*] prevoditeľných cenných papierov (v zásade prevoditeľných cenných papierov vedených oficiálne v zozname na burzách alebo na podobných regulovaných trhoch); keže úprava podnikov kolektívneho investovania, na ktoré sa vzťahuje smernica, stojí pred radom problémov, ktoré sa musia riešiť pomocou iných opatrení, a takéto podniky budú predmetom zodpovedajúcej koordinácie v ďalšej fáze...“.

Vnútroštátna právna úprava

7 Článok 13 B písm. d) bod 6 šiestej smernice bol prebraný v Spojenom kráľovstve zákonom z roku 1994 o dani z pridanej hodnoty (Value Added Tax Act z roku 1994, ďalej len „VATA 1994“).

8 Body 9 a 10 skupina 5 prílohy 9 VATA 1994 stanovujú oslobodenie v prípade správy schváleného spoločného investičného fondu („authorised unit trust“, ďalej len „AUT“) a správy investičných aktív investičnej spoločnosti s variabilným kapitálom („open-ended investment company“, ďalej len „OEIC“).

9 Pojmy AUT a OEIC uvedené vo VATA 1994 sú definované zákonom z roku 2000 o finančných službách a trhoch (Financial Services and Markets Act 2000), ktorý preberá čiastočne v Spojenom kráľovstve smernicu PKIPCP.

10 Zo spisu vyplýva, že ITC sú v zásade definované podľa kritérií uvedených v článku 842 zákona z roku 1988 o dani z príjmu a dani z obchodných spoločností (Income and Corporation Taxes Act 1988). Tento článok stanovuje podmienky, ktoré musí splniť spoločnosť na to, aby mala právo ako ITC na oslobodenie od dane zo zisku z kapitálu.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

11 Claverhouse je spoločnosťou typu ITC, ktorá na účely správy svojho portfólia využila správcovské služby tretej osoby, teda JP Morgan Fleming Asset Management (UK) Limited.

12 Claverhouse podlieha DPH, pokiaľ ide o správcovské služby, ktoré mu boli poskytnuté, keže Commissioners odmietli považovať poskytovanie správcovských služieb spoločnosti typu ITC za plnenie oslobodené od DPH. Claverhouse teda zaplatil v priebehu obdobia desiatich rokov, končiacего 31. decembra 2003, sumu 2,7 miliónov GBP na DPH bez nároku na odpôčet.

13 V tomto kontexte Claverhouse a The Association of Investment Trust Companies, združenie zastupujúce niekoľko spoločností typu ITC, ktoré podnikajú na trhu v Spojenom kráľovstve, podali žalobu proti Commissioners na vnútroštátny súd.

14 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že AUT, ktoré majú formu trustu, a OEIC, ktoré majú vlastnú právnu subjektivitu, sú spoločnými fondmi investovania, v ktorých sa poťet podielov alebo podielových listov, ktoré majú investori, mení v závislosti od investícií. AUT a OEIC sú vlastne fondy s variabilným kapitálom (alebo fondy otvoreného typu), ktoré sú povinné kúpiť späť svoje podiely alebo podielové listy od investorov, ktorí ich chcú predať. ITC, ktoré majú vlastnú právnu subjektivitu, sú naopak fondy s fixným kapitálom (alebo fondy uzatvoreného typu). ITC sú prostriedkom kolektívneho investovania, zriadené vo forme akciových spoločností kótovaných na burze. Investor, ktorý si želá skončiť svoju účasť v poslednom uvedenom type fondov, predáva zvyčajne svoje podiely na sekundárnom trhu, akým je burza cenných papierov, kde sa cena

dohoduje v závislosti od ponuky a dopytu na trhu.

15 Vnútroštátny súd uvádza, že na rozdiel od AUT a OEIC nepodliehajú spoločnosti typu ITC schváleniu Financial Services Authority (orgán kontroly finančných služieb) na základe zákona z roku 2000 o finančných službách a trhoch. Ako spoločnosti kótované na burze sú však regulované Financial Services Authority v postavení Listing Authority (orgán burzových trhov).

16 Vnútroštátny súd okrem toho uvádza, že správa AUT a OEIC musí byť zverená externej správcovskej spoločnosti, kým ITC majú správnu radu, ktorá takisto riadi investovanie. Až 90 % ITC však zveruje správu investícií externým správcoským spoločnostiam fondov.

17 Nakoniec z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že v Spojenom kráľovstve v prípade OEIC, ktorých kapitál je variabilný, predstavujú podniky kolektívneho investovania v zmysle smernice PKIPCP a sú povinné zveriť tretej osobe správu svojich fondov, sú oslobodené od DPH plnenia, ktoré im poskytne externá správcovská spoločnosť, kým v prípade investičných spoločností s fixným kapitálom, ako ITC, to tak nie je.

18 Za týchto okolností VAT and Duties Tribunal, London rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Môže pojem ‚spoločné investičné fondy‘ uvedený v článku 13 B písm. d) bode 6 šiestej smernice zahŕňať investičné fondy s fixným kapitálom, akými sú ITC?

2. Ak je odpoveď na prvú otázku kladná, slovné spojenie ‚ako ich definovali členské štáty‘ uvedené v článku 13 B písm. d) bode 6 [šiestej smernice]:

a) umožní, aby členské štáty určili, že niektoré ‚spoločné investičné fondy‘ nachádzajúce sa v ich právomoci, môžu využiť oslobodenie od dane v prípade im poskytnutých správcovských služieb, kým v prípade iných fondov toto oslobodenie neumožnili, alebo

b) znamená, že členské štáty majú identifikovať spomedzi fondov nachádzajúcich sa v ich právomoci tie, ktoré zodpovedajú definícii ‚spoločné investičné fondy‘, a umožniť oslobodenie od dane v prípade všetkých týchto fondov?

3. Ak znie odpoveď na druhú otázku v tom zmysle, že členské štáty majú možnosť určiť, v prípade ktorých ‚spoločných investičných fondov‘ sa uplatní oslobodenie, aký dosah majú zásady daňovej neutrality, rovnosti zaobchádzania a predchádzania narušeniu hospodárskej súťaže na výkon tejto voľnej úvahy?

4. Má článok 13 B písm. d) bod 6 [šiestej smernice] priamy účinok?“

O prejudiciálnych otázkach

Úvodné poznámky

19 Podľa ustálenej judikatúry predstavujú oslobodenia upravené v článku 13 šiestej smernice samostatné pojmy práva Spoločenstva s vlastnou definíciou v tomto práve, ktorej cieľom je vyhnúť sa rozdielom pri uplatňovaní režimu DPH medzi jednotlivými členskými štátmi (pozri v tomto zmysle rozsudky z 3. marca 2005, Fonden Marselisborg Lystbådehavn, C-428/02, Zb. s. I-1527, bod 27; z 26. mája 2005, Kingscrest Associates a Montecello, C-498/03, Zb. s. I-4427, bod 22; z 1. decembra 2005, Ygeia, C-394/04 a C-395/04, Zb. s. I-10373, bod 15; zo 4. mája 2006, Abbey National, C-169/04, Zb. s. I-4027, bod 38, a zo 14. decembra 2006, VDP Dental Laboratory, C-401/05, Zb. s. I-12121, bod 26).

20 Zákonodarca Spoločenstva však môže zveriť členským štátom úlohu definovať určité podmienky oslobodenia (pozri v tomto zmysle rozsudky z 28. marca 1996, Gemeente Emmen, C-468/93, Zb. s. I-1721, bod 25, a Abbey National, už citovaný, bod 39).

21 V takomto prípade prináleží členským štátom definovať predmetné pojmy v ich vlastnom vnútroštátnom práve (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. apríla 2006, Solleveld a van den Hout-van Eijnsbergen, C-443/04 a C-444/04, Zb. s. I-3617, bod 29), dodržiavajúc pritom podmienky oslobodenia stanovené zákonodarcom Spoločenstva.

22 Okrem toho z judikatúry v oblasti DPH vyplýva, že členské štáty pri definovaní určitých podmienok oslobodenia nemôžu ohrozovať ciele sledované šiestou smernicou alebo všeobecné zásady, ktoré sú základom tejto smernice, najmä zásadu daňovej neutrality (pozri v tomto zmysle rozsudky z 28. marca 1996, Gemeente Emmen, už citovaný, bod 25 a z 12. januára 2006, Turnund Sportunion Waldburg, C-246/04, Zb. s. I-589, bod 31).

O prvej otázke

23 Vo svojej prvej otázke sa vnútroštátny súd pýta, či pojem „spoločné investičné fondy“ uvedený v článku 13 B písm. d) bode 6 šiestej smernice môže zahŕňať investičné fondy s fixným kapitálom, akými sú ITC.

24 Na rozdiel od toho, čo tvrdí vláda Spojeného kráľovstva, žalobcovia vo veci samej a Komisie Európskych spoločnstiev uvádzajú, že pojem „spoločné investičné fondy“ môže zahŕňať investičné fondy s fixným kapitálom, akými sú ITC.

25 V tejto súvislosti je potrebné skonštatovať, že článok 13 B písm. d) bod 6 šiestej smernice neobsahuje žiadnu definíciu pojmu „spoločné investičné fondy“.

26 V bode 53 rozsudku Abbey National, už citovaného, Súdny dvor rozhodol, že článok 13 B písm. d) bod 6 šiestej smernice zahŕňa spoločné investičné fondy bez ohľadu na ich právnu formu. Teda, do pôsobnosti tohto ustanovenia patria tak podniky kolektívneho investovania zriadené podľa predpisov zmluvného práva, alebo trusty, ako aj tie, ktoré majú vlastnú právnu subjektivitu.

27 V dôsledku toho, keď právna forma nie je rozhodujúca pre uplatnenie pojmu „spoločné investičné fondy“ uvedeného v článku 13 B písm. d) bode 6 šiestej smernice, zostáva preskúmať v tejto súvislosti, či je relevantné, akým spôsobom vykonávajú svoju činnosť.

28 Zo znenia ani z kontextu článku 13 B písm. d) bodu 6 šiestej smernice nevyplyva, že by zámerom zákonodarcu Spoločenstva bolo povoliť členským štátom, keď definujú podmienky oslobodenia, aby stanovili rozdiely v závislosti od toho, akým spôsobom vykonávajú spoločné investičné fondy svoju činnosť.

29 Výklad článku 13 B písm. d) bodu 6 šiestej smernice, podľa ktorého by bola oslobodená od DPH správa fondov s variabilným kapitálom a nie správa fondov s fixným kapitálom, by bol v rozpore so zásadou daňovej neutrality, na ktorej predovšetkým spočíva spoločný systém DPH zavedený šiestou smernicou a v rozpore s ktorým je, aby sa s hospodárskymi subjektmi, ktoré uskutočňujú zdaniteľné plnenia rovnakého druhu, zaobchádzalo pri vyberaní DPH rozdielne (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 16. septembra 2004, Cimber Air, C-382/02, Zb. s. I-8379, body 23 a 24; z 8. decembra 2005, Jyske Finans, C-280/04, Zb. s. I-10683, bod 39, a Abbey National, už citovaný, bod 56).

30 Ako totiž generálna advokátka uvádza v bode 21 svojich návrhov, fondy s fixným kapitálom

nie sú odlišné v ni?om tak relevantnom, ?o by bránilo *a priori* tomu, aby boli zaradené medzi spoločné investičné fondy uvedené v ?lánku 13 B písm. d) bode 6 šiestej smernice, rovnako ako fondy s variabilným kapitálom.

31 Na rozdiel od toho, ?o uvádza vláda Spojeného krá?ovstva, nemožno oprávnene odkazovať na ustanovenia smernice PKIPCP na to, aby sa z toho vyvodil obmedzený výklad pojmu „spoločné investičné fondy“ uvedeného v ?lánku 13 B písm. d) bode 6 šiestej smernice.

32 Hoci z odôvodnení a znenia smernice PKIPCP vyplýva, že jej cie?om je koordinácia vnútroštátnych právnych úprav, ktoré upravujú podniky kolektívneho investovania, ni? to nemení na tom, tak ako uvádza generálna advokátka v bode 22 svojich návrhov, že v okamihu prijatia šiestej smernice nebola ešte terminológia Spolo?enstva v oblasti spoločných investičných fondov harmonizovaná, pretože smernica PKIPCP, ktorá v ?lánku 1 ods. 3 uvádza definíciu Spolo?enstva pre podniky kolektívneho investovania, bola prijatá až v roku 1985 (pozri rozsudok *Abbey National*, už citovaný, bod 55).

33 Okrem toho, hoci niektoré jazykové verzie, najmä španielska, francúzska, talianska a portugalská, ?lánku 1 ods. 3 smernice PKIPCP pri popise podnikov kolektívneho investovania zriadených podľa predpisov zmluvného práva používajú pojem „spoločné investičné fondy“, ktorý sa nachádza v ?lánku 13 B písm. d) bode 6 šiestej smernice na opísanie fondov s variabilným kapitálom zriadených podľa predpisov zmluvného práva na rozdiel od podielových fondov alebo investičných spoločností, ktoré majú vlastnú právnu subjektivitu, nie je to tak v prípade iných jazykových verzií tohto ustanovenia, najmä nie v anglickej, dánskej a nemeckej verzii (pozri v tomto zmysle rozsudok *Abbey National*, už citovaný, bod 55).

34 Napokon, nemožno sa odvolávať na to, že harmonizácia zriadená smernicou PKIPCP sa nevz?ahuje na fondy s fixným kapitálom. V tejto súvislosti je potrebné skonštatovať, ako to zdôraz?uje Komisia, že fondy s fixným kapitálom nie sú ur?ite vylú?ené z pôsobnosti koordinačných opatrení uvedených v tejto smernici. Zo šiesteho odôvodnenia tejto smernice totiž vyplýva, že tieto fondy sú jednoducho ?asovo oddialené od koordinácie v smernici. Nie je teda vylú?ené, že spoločné investičné fondy s fixným kapitálom budú neskôr harmonizované.

35 Z celku vyššie uvedených skutočností vyplýva, že na investičnú spoločnosť s fixným kapitálom, akou je spoločnosť typu ITC, ktorá využíva správcovské služby tretej osoby, sa môže vz?ahovať pojem „spoločné investičné fondy“ uvedený v ?lánku 13 B písm. d) bode 6 šiestej smernice.

36 Tento výklad nevyvracia ani skutočnosť, že fondy s fixným kapitálom nemajú povinnosť využívať externé správcovské služby, ale môžu sa rozhodnúť vykonávať správu samy. Skutočnosť, že fondy s fixným kapitálom, ako sú ITC, na rozdiel od OEIC, majú možnosť vykonávať správu samy a nie povinnosť využiť externé správcovské služby, nemá totiž žiadny vplyv na situáciu ITC, ktorá sa rozhodne využiť externé správcovské služby. Pokiaľ sa takýto fond rozhodne využiť externé správcovské služby, nachádza sa objektívne v takej istej situácii ako fondy s variabilným kapitálom, akým je OEIC, ktorý musí povinne využiť externé správcovské služby.

37 Je potrebné preto odpovedať na prvú otázku tak, že ?lánok 13 B písm. d) bod 6 šiestej smernice sa má vykladať v tom zmysle, že pojem „spoločné investičné fondy“ uvedený v tomto ustanovení má zahŕňať spoločné investičné fondy s fixným kapitálom, akými sú spoločnosti typu ITC.

O druhej a tretej otázke

38 Vo svojej druhej a tretej otázke sa vnútroštátny súd v podstate pýta, aký je dosah pojmu „ako ich definovali členské štáty“ uvedený v článku 13 B písm. d) bode 6 šiestej smernice.

39 Žalobcovia vo veci samej, ako aj Komisia uvádzajú, že členské štáty môžu len identifikovať spomedzi fondov nachádzajúcich sa v ich právomoci tie, ktoré zodpovedajú definícii „spoločné investičné fondy“. Podľa Komisie, keď je raz fond identifikovaný ako spoločný investičný fond, musí sa ne neho vzťahovať oslobodenie od DPH stanovené v článku 13 B písm. d) bode 6 šiestej smernice. Voľná úvaha členských štátov sa nevzťahuje preto na úinné uplatňovanie alebo neuplatňovanie režimu DPH. Komisia dodáva, že identifikácia fondov sa musí vykonať vzhľadom na ustanovenia smernice PKIPCP.

40 Vláda Spojeného kráľovstva uvádza, že extenzívny výklad pojmu „spoločné investičné fondy“ uvedený v článku 13 B písm. d) bode 6 šiestej smernice sa musí nevyhnutne spojiť s výkladom pojmov „ako ich definovali členské štáty“, podľa ktorého je členským štátom zverená široká voľná úvaha pre výber fondov, na ktoré sa má vzťahovať oslobodenie.

41 Na úvod je potrebné uviesť, že úloha definovať obsah pojmu „spoločné investičné fondy“ nepovoľuje vôbec členským štátom, aby určili, že niektoré „spoločné investičné fondy“ nachádzajúce sa v ich právomoci, môžu využiť oslobodenie od dane, kým v prípade iných fondov toto oslobodenie neumožnili. Z bodu 21 tohto rozsudku totiž vyplýva, že pojem „spoločné investičné fondy“ musí byť východiskovým bodom voľnej úvahy zverenej členským štátom.

42 Výklad, podľa ktorého prináleží členským štátom vybrať investičné fondy, v prípade ktorých sa má uplatniť oslobodenie a v prípade iných fondov toto oslobodenie vylúčiť, by bol popretím samotného pojmu „spoločné investičné fondy“ v článku 13 B písm. d) bode 6 šiestej smernice, ktorého cieľom je zabrániť rozdielom v uplatňovaní režimu DPH v prípade takýchto fondov.

43 Článok 13 B písm. d) bod 6 šiestej smernice poskytuje teda členským štátom len právomoc definovať vo vnútroštátnom práve fondy, ktoré zodpovedajú pojmu „spoločné investičné fondy“. Táto právomoc musí, ako vyplýva z bodu 22 tohto rozsudku, byť vykonávaná tak, aby sa dodržal cieľ sledovaný šiestou smernicou a zásada daňovej neutrality, ktorá je vlastná spoločnému systému DPH.

44 Je preto potrebné preskúmať, či hranice voľnej úvahy poskytnutej členským štátom článkom 13 B písm. d) bodom 6 šiestej smernice sú dodržané v prípade, keď zdaniteľná osoba žiada, aby sa ohľadom správcoenských služieb, ktoré jej boli poskytnuté, uznalo, že patria do správy spoločného investičného fondu a aby sa tak na ňu mohlo vzťahovať oslobodenie od DPH uvedené v tomto ustanovení.

45 V tejto súvislosti je potrebné uviesť na jednej strane, že cieľom oslobodenia plnení súvisiacich so správou spoločných investičných fondov stanoveného v článku 13 B písm. d) bode 6 šiestej smernice je najmä uľahčiť malým investorom investovanie do cenných papierov prostredníctvom investičných podnikov tak, že sa neuplatní DPH. Toto ustanovenie má totiž zabezpečiť daňovú neutralitu spoločného systému DPH, pokiaľ ide o výber medzi priamym investovaním do cenných papierov a investovaním prostredníctvom podniku kolektívneho investovania (rozsudok Abbey National, už citovaný, bod 62).

46 Pokiaľ ide na druhej strane o zásadu daňovej neutrality, ktorá je vlastná jednotnému systému DPH, je potrebné pripomenúť, že táto zásada nepripúšťa, aby sa s hospodárskymi subjektmi, ktoré uskutočňujú zdaniteľné plnenia rovnakého druhu, zaobchádzalo pri vyberaní DPH rôzne. Táto zásada nevyžaduje, aby išlo o rovnaké plnenia. Z ustálenej judikatúry totiž vyplýva, že uvedená zásada bráni tomu, aby sa s poskytovaním podobných služieb, ktoré si

navzájom konkurujú, zaobchádzalo na účely DPH odlišne (pozri najmä rozsudky z 23. októbra 2003, Komisia/Nemecko, C-109/02, Zb. s. I-12691, bod 20; zo 17. februára 2005, Linneweber a Akritidis, C-453/02 a C-462/02, Zb. s. I-1131, bod 24; Kingscrest, Associates a Montecello, už citovaný, bod 54; z 8. júna 2006, L.u.p., C-106/05, Zb. s. I-5123, bod 32; Turn- und Sportunion Waldburg, už citovaný, bod 33, ako aj Solleveld a van den Hout-van Eijnsbergen, už citovaný, bod 39).

47 Zásada daňovej neutrality zahŕňa zásadu odstránenia skreslení hospodárskej súťaže vyplývajúcich z rozdielného zaobchádzania z hľadiska DPH (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. mája 2001, Komisia/Francúzsko, C-481/98, Zb. s. I-3369, bod 22). Skreslenie sa považuje za preukázané v okamihu, keď sa skonštatuje, že jednotlivé služby si konkurujú a zaobchádza sa s nimi rozdielne z hľadiska DPH (pozri v tomto zmysle rozsudok z 29. marca 2001, Komisia/Francúzsko, C-404/99, Zb. s. I-2667, body 45 až 47). V tejto súvislosti nie je relevantné, či je spôsobené skreslenie podstatné.

48 Z vyššie uvedeného vyplýva, že akékoľvek uplatňovanie vnútroštátnej právnej úpravy, podľa ktorej sa na správu spoločných investičných fondov s fixným kapitálom nevzťahuje oslobodenie stanovené v článku 13 B písm. d) bode 6 šiestej smernice je v rozpore s cieľom tohto ustanovenia a so zásadou daňovej neutrality, v rozsahu, v akom sú tieto fondy s fixným kapitálom podnikmi kolektívneho investovania, ktoré umožňujú investorom investovanie do cenných papierov, a v rozsahu, v akom uvedené fondy konkurujú s fondmi oslobodenými od DPH.

49 Prináleží vnútroštátnemu sudcovi, aby preveril, či uplatňovanie vnútroštátnej právnej úpravy, o ktorú ide vo veci samej, je v súlade s cieľom článku 13 B písm. d) bodom 6 šiestej smernice a so zásadou daňovej neutrality vzhľadom na údaje uvedené v tomto rozsudku.

50 V tejto súvislosti je možné predložiť vnútroštátnemu súdu niektoré dodatočné údaje vzhľadom na informácie, ktoré poskytol Súdnemu dvoru. Zistilo sa, že v každom prípade správa AUT a OEIC, ktoré sú podniky kolektívneho investovania, tak ako sú definované v smernici PKIPCP, je oslobodená od DPH v Spojenom kráľovstve. Hoci v súčasnosti ITC nie sú podniky kolektívneho investovania v zmysle smernice PKIPCP, ni to nemení na tom, že tak, ako uvádza vnútroštátny súd, AUT, OEIC a ITC sú tromi nástrojmi spoločného investovania s rozdeleným rizikom. Navyše, vnútroštátny súd uvádza, že ITC, rovnako ako AUT a OEIC, predstavujú spôsob investovania do cenných papierov prostredníctvom podniku kolektívneho investovania, ktorý umožňuje súkromným investorom investovať do veľkých investičných portfólií a rozdeliť si tak burzové riziko.

51 Z konštatovaní predložených Súdnemu dvoru vyplýva, že správa ITC patrí medzi ciele šiestej smernice a že ITC sú podobnými investičnými fondmi ako AUT a OEIC, na ktoré sa vzťahuje pojem „spoločné investičné fondy“. Za týchto podmienok sa neumožnenie oslobodenia stanoveného v článku 13 B písm. d) bode 6 šiestej smernice v prípade ITC nejaví byť dôvodným vzhľadom na cieľ tohto ustanovenia a zásadu daňovej neutrality.

52 Ako uvádza Komisia, otázka, či tento výklad znamená, že oslobodenie stanovené v článku 13 B písm. d) bode 6 šiestej smernice sa vzťahuje aj na iné fondy ako sú tie vo veci samej, nie je predmetom prejudiciálnych otázok predložených Súdnemu dvoru.

53 Je potrebné dodať, že to, že sú určité fondy kvalifikované vo vnútroštátnom práve ako „spoločné investičné fondy“ nemôže postačovať na odôvodnenie toho, aby boli oslobodené podľa práva Spoločenstva takým spôsobom, o aký ide vo veci samej. Je potrebné ešte, aby išlo o fondy patriace pod pojem „spoločné investičné fondy“ v zmysle článku 13 B písm. d) bodu 6 šiestej smernice, ktoré môžu byť oslobodené vzhľadom na cieľ tejto smernice a zásadu daňovej neutrality.

54 Vzhľadom na vyššie uvedené je potrebné odpovedať na druhú a tretiu otázku tak, že článok 13 B písm. d) bod 6 šiestej smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zveruje členským štátom voľnú úvahu na definovanie fondov nachádzajúcich sa v ich právomoci, ktoré patria pod pojem „spoločné investičné fondy“ na účely oslobodenia stanoveného týmto ustanovením. Pri výkone tejto voľnej úvahy však musia členské štáty dodržiavať cieľ sledovaný uvedeným ustanovením, ktorým je uľahčenie investovania pre investorov do cenných papierov prostredníctvom investičných podnikov, pričom sa zachová zásada daňovej neutrality z hľadiska výberu DPH týkajúcej sa správy spoločných investičných fondov, ktoré konkurujú iným spoločným investičným fondom, akými sú fondy patriace do pôsobnosti smernice PKIPCP.

O štvrtej otázke

55 Vo svojej štvrtej otázke sa vnútroštátny súd pýta, či článok 13 B písm. d) bod 6 šiestej smernice má priamy účinok.

56 Žalobcovia vo veci samej sa domnievajú, že sa právom odvolávajú na toto ustanovenie. Samotná skutočnosť, že sa zdá, že toto ustanovenie ponecháva členským štátom určitú mieru voľnej úvahy pri definovaní spoločných investičných fondov zo strany členských štátov nemôže brániť možnosti odvolávať sa na neho, keď vnútroštátne opatrenia, ktoré ho vykonávajú, prekračujú hranice tohto voľného posúdenia takým spôsobom, ktorý je v rozpore so zásadou daňovej neutrality a/alebo úplom sledovaným oslobodením stanoveným uvedeným ustanovením. Komisia s týmto stanoviskom súhlasí a dodáva, že na článok 13 B písm. d) bod 6 šiestej smernice sa možno priamo odvolávať, keďže hranice stanovené pre voľnú úvahu členských štátov sú jasné, presné a dostatočne bezvýhradné.

57 Vláda Spojeného kráľovstva na druhej strane uvádza, že článok 13 B písm. d) bod 6 šiestej smernice nemá priamy účinok, pretože si vyžaduje dodatočné prebratie členskými štátmi.

58 V tejto súvislosti vyplýva z ustálenej judikatúry, že vo všetkých prípadoch kedy sa ustanovenia smernice javia z pohľadu ich obsahu ako bezvýhradné a dostatočne presné, možno sa na ne odvolávať pri nedostatku včas prijatých opatrení na ich uplatnenie voči všetkým vnútroštátnym ustanoveniam, ktoré nie sú v súlade so smernicou, alebo ak môžu stanovovať práva, ktoré si jednotlivci môžu uplatňovať voči štátu (pozri rozsudky z 19. januára 1982, Becker, 8/81, Zb. s. 53, bod 25; z 10. septembra 2002, Kügler, C-141/00, Zb. s. I-6833, bod 51; z 20. mája 2003, Österreichischer Rundfunk a i., C-465/00, C-138/01 a C-139/01, s. I-4989, bod 98, ako aj Linneweber a Akriditis, už citovaný, bod 33).

59 Pokiaľ ide o obsah článku 13 B písm. d) bodu 6 šiestej smernice, je potrebné skonštatovať, že tento uvádza dostatočne presným a bezvýhradným spôsobom, že správa spoločných investičných fondov musí byť oslobodená.

60 Okolnosť, že toto ustanovenie opätovne potvrdzuje existenciu voľnej úvahy členských štátov nemôže spochybniť tento výklad, ak podľa objektívnych indícií sporné plnenie zodpovedá kritériám stanoveným uvedeným oslobodením (pozri analogicky rozsudok zo 6. novembra 2003, Dornier, C-45/01, Zb. s. I-12911, bod 81).

61 V dôsledku toho skutočnosť, že článok 13 B písm. d) bod 6 šiestej smernice poskytuje členským štátom voľnú úvahu tým, že stanovuje, že sú oprávnené definovať spoločné investičné fondy, nebráni dotknutým osobám odvolávať sa priamo na toto ustanovenie (pozri analogicky rozsudok Dornier, už citovaný, bod 81), keď členský štát, ktorý vykonáva túto voľnú úvahu, prijal vnútroštátne opatrenia, ktoré nie sú zlučiteľné s touto smernicou (pozri v tomto zmysle rozsudok Linneweber a Akriditis, už citovaný, body 36 a 37).

62 Je potrebné teda odpovedať na štvrtú otázku tak, že článok 13 B písm. d) bod 6 šiestej smernice má priamy účinok, pretože sa môže na neho odvolávať zdaniteľná osoba na vnútroštátnom súde s cieľom zabrániť uplatneniu vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá je nezlučiteľná s týmto ustanovením.

O trovách

63 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdný dvor (tretia komora) rozhodol takto:

1. Článok 13 B písm. d) bod 6 šiestej smernice Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu – spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ jej stanovenia, sa má vykladať v tom zmysle, že pojem „spoločné investičné fondy“ uvedený v tomto ustanovení má zahŕňať spoločné investičné fondy s fixným kapitálom, akými sú fiduciárne investičné spoločnosti (Investment Trust Companies).

2. Článok 13 B písm. d) bod 6 šiestej smernice 77/388 sa má vykladať v tom zmysle, že zveruje členským štátom voľnú úvahu na definovanie fondov nachádzajúcich sa v ich právomoci, ktoré patria pod pojem „spoločné investičné fondy“ na účely oslobodenia stanoveného týmto ustanovením. Pri výkone tejto voľnej úvahy však musia členské štáty dodržiavať cieľ sledovaný uvedeným ustanovením, ktorým je uľahčenie investovania pre investorov do cenných papierov prostredníctvom investičných podnikov, pričom sa zachová zásada daňovej neutrality z hľadiska výberu dane z pridanej hodnoty týkajúcej sa správy spoločných investičných fondov, ktoré konkurujú iným spoločným investičným fondom, akými sú fondy patriace do pôsobnosti smernice Rady 85/611/EHS z 20. decembra 1985 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP), zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/1/ES z 9. marca 2005.

3. Článok 13 B písm. d) bod 6 šiestej smernice 77/388 má priamy účinok, pretože sa môže na neho odvolávať zdaniteľná osoba na vnútroštátnom súde s cieľom zabrániť uplatneniu vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá je nezlučiteľná s týmto ustanovením.

Podpisy

* Język konania: angi?tina.